

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 25 stycznia 2024 r.,
w sprawie T. W.
skazanego z art. 190 § 1 k.k. i in.
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 17 maja 2023 r., sygn. akt IV Ka 1911/22,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie
z dnia 11 lipca 2022 r., sygn. akt IV K 32/22,

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

T. W. został oskarżony o to, że:

- I. w dniu [...] 2021 r. w S. przy al. [...] kierował P. R. groźby pozbawienia zdrowia, które wzbudziły u pokrzywdzonego uzasadnioną obawę ich spełnienia, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k.
- II. w dniu [...] 2021 r. w S. przy al. [...] dokonał naruszenia czynności narządu ciała P. R. poprzez wielokrotne uderzanie pięściami po całym ciele oraz kopanie w

okolice klatki piersiowej, nóg oraz głowy powodując złamanie żeber strony lewej oraz liczne krwaki mięśni międzyżebrowych, tj. o czyn z art. 157 § 1 k.k.

III. w dniu [...] 2021 r. przy al. [...] dokonał uszkodzenia telefonu komórkowego marki I. o wartości 5500 zł poprzez jego rzucenie o podłogę, co spowodowało zabicie obudowy, ekranu i ramki czym działano na szkodę P. R., tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k.

IV. w okresie od [...] 2021 r. do dnia [...] . r. w S. za pośrednictwem komunikatora internetowego wielokrotnie poprzez wypowiadanie gróźb pozbawienia życia zmuszał P. R. do zapłaty pieniędzy w kwocie 1000000 zł, tj. o czyn z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, wyrokiem z dnia 11 lipca 2022 r., w sprawie o sygn. akt IV K 32/22, uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów w pkt I, II i III i za winnego tego, że w okresie od [...] 2020 r. do [...] 2021 r. w S., wiadomościami wysyłanymi za pośrednictwem komunikatora internetowego uporczywie nękał P. R. ilością oraz treścią wysyłanych komunikatów, istotnie naruszając jego prywatność a w okresie co najmniej od [...] 2021 r. także wzbudzając w nim uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, a równocześnie, w ramach tych komunikatów, w kwietniu 2021 r. poprzez artykułowanie gróźb pozbawienia życia zmuszał go do zapłacenia w określonej dacie 1000000 zł, a równocześnie w ramach tych komunikatów 18.06.2021 r. w celu wywarcia na pokrzywdzonym wpływu jako świadka w postępowaniu [...] Komisariatu Policji Szczecin-Śródmieście, pisząc o "gadaniu" „na psach” i zakreślając termin do „odszczekania”, co wplecione było w groźby popełnienia czynu na szkodę jego lub osoby dla niego najbliższej groził mu dążąc do tego by zmienił wcześniej złożone zeznania, tj. czynu z art. 190a § 1 k.k. w zb. z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zb. z art. 245 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., i za te przestępstwa kolejno wymierzono mu: 3 miesiące pozbawienia wolności, 11 miesięcy pozbawienia wolności, 4 miesiące pozbawienia wolności oraz 1 rok i 3 miesiące pozbawienia wolności. Wymierzone kary sąd połączył i wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności. W punkcie VII wyroku Sąd orzekł wobec T. W., na okres 10 lat, zakaz przebywania w pomieszczeniach S. w S., w odległości mniejszej niż 200 metrów od nich oraz zakaz przebywania pod adresem przy ul. [...], w odległości mniejszej niż 200

metrów od pokrzywdzonego, zakaz kontaktowania się z P. R. i kierowania do niego jakichkolwiek wiadomości, pośrednio i bezpośrednio, zakaz zbliżania się do P. R. na odległość mniejszą niż 200 metrów, zaś w pkt VIII na podstawie art. 44 § 1 k.k. orzeczono przepadek telefonu marki S..

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wywiódł obrońca skazanego, co do winy i co do kary, zarzucają orzeczeniu obrazę prawa procesowego, tj. art. 7 k.p.k. poprzez błędną ocenę dowodów i uznanie T. W. za winnego zarzucanych mu czynów, oraz naruszenie art. 44 § 1 k.k. poprzez orzeczenie przepadku telefonu marki S., podczas gdy przedmiot ten nie pochodził bezpośrednio z przestępstwa, wobec czego brak jest podstaw do orzeczenia jego przepadku, a także na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. zarzucił rażącą niewspółmierność orzeczonych kar i środka karnego.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, wyrokiem z dnia 17 maja 2023 r., w sprawie o sygn. IV Ka 1911/22 r., zmienił wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 11 lipca 2022 r., w sprawie IV K 32/22, w ten sposób, że uchylił zawarte w punkcie VIII części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku rozstrzygnięcie o orzeczonym przepadku telefonu marki S., który na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwrócił oskarżonemu, zaś w pozostałym zakresie utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od tego wyroku wywiódł obrońca skazanego, zarzucając mającą wpływ na treść orzeczenia rażącą obrazę przepisów postępowania to jest art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nierozpoznanie istoty zarzutu zawartego w apelacji obrońcy wskazanych w punkcie:

3. poprzez ograniczenie się do powtórzenia argumentacji sądu pierwszej instancji, bez uwzględnienia podnoszonych w apelacji argumentów przemawiającym za nieprawidłowym zastosowaniem przez sąd pierwszej instancji treści art 53 k.k., nadto nie wzięcie pod uwagę wskazywanych w apelacji okoliczności świadczących o zaistnieniu przesłanek do zastosowania treści art. 60 § 2 k.k.

4. 1.d.i., 1.d.ii, 1.d.iii poprzez ograniczenie się do powtórzenia argumentacji sądu pierwszej instancji bez uwzględnienia podnoszonych w apelacji argumentów przemawiającym za nieprawidłową oceną zebranego w sprawie materiału

dowodowego, co skutkowało skazaniem T. W. za przestępstwa, których faktycznie nie popełnił.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na tle obowiązujących przepisów procedury karnej oczywistym jest, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służącym, zgodnie z treścią art. 519 k.p.k., do kończącego postępowanie, prawomocnego wyroku sądu odwoławczego. Oznacza to, że podnoszone w kasacji zarzuty odnosić się powinny, co do zasady, do rażącej obrazu prawa, o której mowa w art. 523 § 1 k.p.k., do której miało dojść w toku postępowania odwoławczego. Kasacja, co już wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy, nie służy bowiem do ponawiania kontroli instancyjnej dokonanej przez sąd odwoławczy. Powyższe oznacza, że zarzuty podnoszone w tym środku zaskarżenia powinny dotyczyć orzeczenia odwoławczego. Jednocześnie podkreślić należy, że możliwość zarzucenia uchybienia wyrokowi sądu I instancji, może nastąpić tylko wówczas, gdy w treści zarzutu zostanie wykazane, że konkretne uchybienie przeniknęło do wyroku sądu odwoławczego, będącego przedmiotem zaskarżenia. Owo „wykazanie” powinno nastąpić zarówno poprzez powołanie przepisów, które sąd odwoławczy naruszył dopuszczając do „przeniesienia” tego uchybienia do swojego orzeczenia, jak i poprzez stosowną argumentację (zob. postanowienie SN z 24 czerwca 2021 r., IV KK 217/21, postanowienie SN z 30 marca 2017 r., V KK 35/17, LEX nr 2281289).

Tymczasem na gruncie przedmiotowej sprawy zarzuty podniesione w omawianej kasacji zostały sformułowane instrumentalnie, celem wymuszenia zwykłej kontroli odwoławczej zaskarżonego wyroku sądu odwoławczego, głównie w zakresie oceny dowodów. Natomiast zarzut dotyczący nieprawidłowego zastosowania art. 53 k.k. i art. 60 § 2 k.k., stanowiący w istocie zawołany zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonych względem skazanego kar, jest zarzutem niedopuszczalnym w postępowaniu kasacyjnym. Oczywistym jest także, że Sąd Okręgowy nie mógł dopuścić się naruszenia ww. przepisów, skoro sam ich nie

stosował, dokonując jedynie kontroli instancyjnego w tym zakresie, co z kolei znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Wystarczającym zatem będzie stwierdzenie, że postawienie zarzutu naruszenia dyrektyw wymiaru kary (art. 53 k.k.), jako rzekomej obrazy prawa w postępowaniu kasacyjnym, jest naruszeniem zakazu wnoszenia kasacji wyłącznie z powodu niewspółmierności kary, gdyż jest to kwestia sędziowskiego uznania, która nie mieści się w pojęciu naruszenia prawa (por. postanowienie SN z 6 października 2011 r., III KZ 63/11). Sąd Okręgowy w Szczecinie podzielił argumentację Sądu I instancji w omawianej kwestii, co – wbrew zarzutom stawianym przez skarżącego – nie jest jednoznaczne z nierozpoznanie zarzutu apelacyjnego.

Natomiast zarzut dotyczący nieprawidłowej kontroli odwoławczej w zakresie oceny materiału dowodowego należało ocenić jako nieudolną polemikę z ustalonym stanem faktycznym przez sąd *meriti*, zaaprobowanym w pełni przez sąd II instancji, który – wbrew twierdzeniom skarżącego - wskazał, dlaczego uznał dane dowody za wiarygodne, a dlaczego nie, oraz że ustalony na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego stan faktyczny wskazuje na sprawstwo T. W. Wobec powyższego zarzut dotyczący obrazy art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegający zdaniem skarżącego na przeprowadzeniu przez sąd odwoławczy nierzetelnej kontroli zawartych w apelacji zarzutów, co do oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, należało ocenić w kategorii oczywistej bezzasadności. Z utrwalonego orzecznictwa wynika, że o obrazie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. można mówić wówczas, gdy sąd w ogóle nie rozważył wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym albo gdy kontrola ta miała charakter pozorny. Innymi słowy, zarzut rażącej obrazy art. 433 § 2 k.p.k. może być skuteczny tylko wtedy, gdy sąd II instancji nie rozpoznał zarzutów apelacyjnych w ogóle lub gdy nie odniósł się do nich w uzasadnieniu orzeczenia, uwzględniając przy tym treść art. 457 § 3 k.p.k. (zob. postanowienie SN z 28 marca 2017 r., III KK 490/16; postanowienie SN z 29 grudnia 2021 r., sygn. akt II KK 593/21). Wbrew jednak twierdzeniom skarżącego sąd odwoławczy, jak wynika z uzasadnienia przedmiotowego wyroku, w sposób szczegółowy odniósł się do wszystkich podniesionych przez obrońcę skazanego zarzutów, zaś wynikiem rzetelnie przeprowadzonej kontroli odwoławczej było uwzględnienie zarzutu apelacyjnego

dotyczącego obrazy prawa materialnego w postaci art. 44 § 2 k.k., co w konsekwencji doprowadziło do stosownej zmiany wyroku w tym zakresie, poprzez uchylenie rozstrzygnięcia o orzecznym przepadku telefonu. W pozostałej zaś części zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy. Jednocześnie wskazać należy, że sąd odwoławczy nie dokonywał w ramach postępowania apelacyjnego samodzielnie żadnych nowych ustaleń faktycznych, jak też nie oceniał na nowo zgromadzonego materiału dowodowego. Sąd odwoławczy w uzasadnieniu wyroku wskazał, że sąd *meriti* przeprowadził w sposób wnikliwy postępowanie, dążąc do wyjaśnienia wszelkich istotnych okoliczności sprawy, przy tym mając na względzie okoliczności przemawiające na korzyść jak i na niekorzyść skazanego, zaś ocena dowodów dokonana przez sąd I instancji jest zgodna ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd odwoławczy odniósł się do zeznań pokrzywdzonego, wskazując na ich spójność z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Trafnie wskazał także powody, dla których część wyjaśnień T.W. została pozbawiona waloru wiarygodności.

Jak podkreśla się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, istotą kasacji nie może być samo negowanie wiarygodności dowodów stanowiących podstawę ustaleń faktycznych, także w zakresie możliwości przypisania winy oskarżonemu, tylko dlatego, że zostały one ocenione w sposób dla skarżącego niekorzystny. Tego rodzaju zabieg stanowi nie tylko nieuprawnioną polemikę, ale też obejście przepisu art. 523 k.p.k. Z faktu zaś, iż określonym dowodom sądy nadały walor wiarygodności, innym zaś go odmówiły, nie sposób czynić zarzutu obrazy prawa (zob. postanowienie SN z 3 września 2020 r., I KK 83/20; postanowienie SN z 29 maja 2020 r., II KK 240/19). Przede wszystkim zaś kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o bardzo rygorystycznych uwarunkowaniach formalnych co do rodzaju i konstrukcji zarzutów kasacyjnych. W żadnym razie nie jest wystarczającym do uwzględnienia kasacji oparcie się przez jej autora na prezentacji własnych ocen materiału dowodowego i własnych wniosków z tych ocen płynących, bez wykazania rażących uchybień w procedowaniu bądź rozumowaniu sądu odwoławczego, które w dodatku mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (zob. postanowienie SN z 5 października 2022 r., IV KK 366/22).

W konsekwencji stwierdzić należy, że w istocie wniesiona kasacja sprowadza się do polemiki z ustaleniami faktycznymi sądu I instancji. Skarżący zmierza do przedstawienia własnej i odmiennej od ustaleń sądów obu instancji oceny przeprowadzonych dowodów oraz dokonanych na ich podstawie ustaleń stanu faktycznego. Formułując zatem w ten sposób kasację, będącą nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, skarżący środek ten potraktował jako kolejny instancyjny środek odwoławczy, co jest niedopuszczalne. Kasacja nie służy bowiem do ponawiania kontroli instancyjnej już dokonanej przez sąd odwoławczy, stąd też postępowanie kasacyjne nie może być traktowane jako trzecia instancja (zob. postanowienie SN z 9 stycznia 2019 r., IV KK 694/18, LEX nr 2604055; postanowienie SN z 11 października 2022 r., V KK 332/22, LEX nr 3511268).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, obciążając skazanego kosztami postępowania kasacyjnego, w myśl art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

SSN Anna Dziergawka

[J.J.]

[ał]

